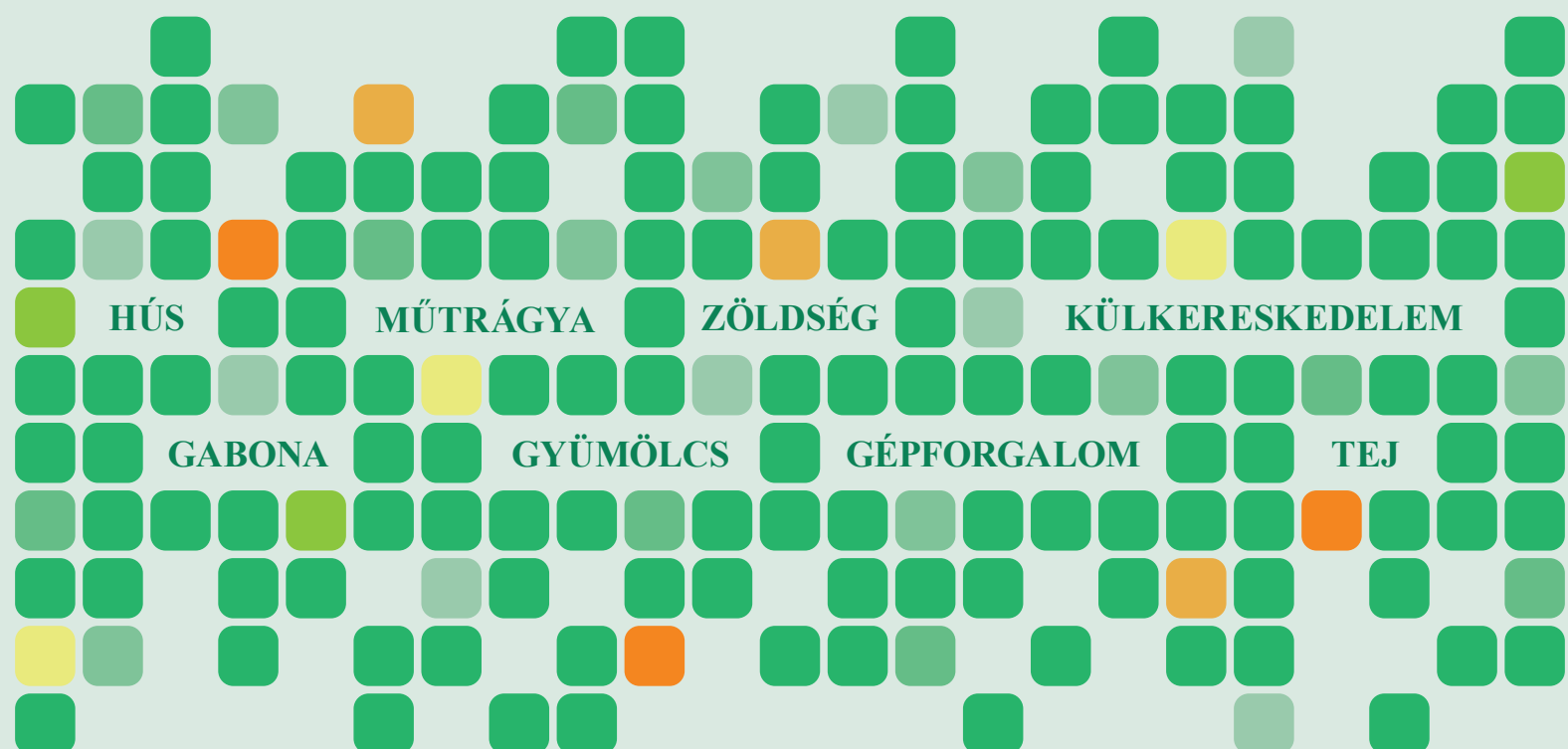

2014. FEBRUÁR

AGRÁRPIACI INFORMÁCIÓK

Az Agrárgazdasági Kutató Intézet havonta megjelenő kiadványa

Agrárpiaci Információk 2014. február

Szerkesztette
Stummer Ildikó
Vágó Szabolcs

Kiadó

Agrárgazdasági Kutató Intézet
H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.
Postacím: H-1463 Budapest, Pf.: 944.
Telefon: (+36 1) 476-6093
Fax: (+36 1) 217-8111
e-mail: aki@aki.gov.hu

Internetes elérhetőségek

Agrárgazdasági Kutató Intézet
<https://www.aki.gov.hu>

Piaci Árinformációs Rendszer (PÁIR)
<https://pair.aki.gov.hu>

Agrárstatisztikai Információs Rendszer (ASIR)
<https://asir.aki.gov.hu>

Tartalomjegyzék

Gabona és olajnövény	3
Hús	5
Tej.....	6
Zöldség és Gyümölcs.....	7
Külkereskedelem.....	9
Gépertékesítés.....	11
Mezőgazdasági kibocsátás.....	12
Műtrágya.....	13

Minden jog fenntartva. A kiadvány bármely részének sokszorosítása, adatainak bármilyen formában (nyomtatott vagy elektronikus) történő tárolása vagy továbbítása, illetőleg bármilyen elven működő adatbázis kezelő segítségével történő felhasználása csak a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszecsenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósul meg.

A chicagói árutőzsdén (CME/CBOT) a **búza** legközelebbi szállítási határidőre vonatkozó jegyzése 200 USD/tonna közeli szintről 215 USD/tonnára erősödött február első felében. Az USA agrárminisztériuma (USDA) ugyanis a csapadékhiány és a fagyok miatt az ország fő termőközeteiben a búza állapotának a romlásáról adott tájékoztatást. Emellett Kanadában, bár rekordtermést arattak, a statisztikai hivatal a várakozásokhoz képest alacsonyabbra jelezte az ország 2013/2014. gazdasági évi átmenő készleteinek a nagyságát. Az árutőzsdén egyébként is túlkereslet van búzából, hiszen a termény legközelebbi határidőre szóló jegyzése az év kezdete óta már 8 százalékkal csökkent, 4 éves mélypontra süllyedt. Azaz kicsi a valószínűsége annak, hogy a befektetők továbbra is a termény árának az esésére spekulálnának.

A Budapesti Értéktőzsde (BÉT) árupiaci szekciójában a malmi búza márciusi határidőre szóló ára a vizsgált időszakban késve követte a nemzetközi trendet, átmeneti mérséklődés után visszakorrigált 55 ezer forint/tonnára február közepén. A termény távolabbi lejáratra vonatkozó jegyzései január vége óta nem változtak: a májusi 56,1 ezer forint/tonna, az augusztusi 51,9 ezer forint/tonna szinten stabilizálódott. A márciusi szállítási takarmánybúza ára január óta lassú ütemben emelkedik, február közepén tonnánként 54 ezer forintért lehetett a terményre ügyletet kötni. Az AKI PÁIR adatai alapján, Magyarországon az étkezési búza termelői ára 53 ezer forint/tonna volt 2014 januárjában, ez 23 százalékkal marad el az előző év azonos időszakának átlagárától.

Noha bőséges mennyiségű **kukorica** vár eladásra a világpiacon, a termény legközelebbi lejáratra vonatkozó határidős ára 4 százalékkal 174 USD/tonna körüli szintre emelkedett február első felében a chicagói árutőzsdén. A világ egyik legnagyobb kukorica-exportőre, Ukrajna politikai és gazdasági krízishelyzete miatt

ugyanis nőtt a kereslet az USA-ból származó termény iránt. Az ország kukoricaövezetében ugyanakkor havazás hátráltatja a terményszállítást. Emellett az USA környezetvédelmi hivatala (EPA) nyárra halasztotta az etanol bekeverési arányaira vonatkozó döntést, ami átmenetileg enyhítette a befektetők túlkínálat miatti aggodalmát.

A BÉT-en január kezdete óta emelkedik a takarmánykukorica márciusi jegyzése, február közepén tonnánként valamivel 48 ezer forint fölött lehetett a terményre ügyletet kötni. Az AKI PÁIR adatai szerint Magyarországon a takarmánykukorica fizikai piaci ára tonnánként 30 százalékkal 44 ezer forintra csökkent 2014 első hónapjában az elmúlt év kezdetéhez viszonyítva.

Kedvező időjárási feltételek mellett a világ repcetermesét 68 millió tonna körül valószínűsítik az előrejelzések a 2014/2015. évi szezonra, 1,3 millió tonnával kevesebbre, mint a folyó gazdasági évi rekordkibocsátás. Az EU repceállománya az enyhe téli időjárás következtében kiváló állapotban telet, így a mérsékelt területcsökkenés dacára a termelés idén is rekordot dönthet, meghaladva a 21 millió tonnát.

A párizsi árutőzsdén (MATIF) a repcemag legközelebbi lejáratra szóló jegyzése – a szója árának alakulását követve – a január 10-ei mélypontja után 6 százalékkal 377 euró/tonnára emelkedett február közepére. A drágulás kedvezően hatott a kereskedelemre az EU-ban, a termelők több árut kínáltak a piacon. Ezzel szemben a Budapesti Értéktőzsde (BÉT) árupiaci szekciójában 2013. december közepe óta nem változtak a repcemag jegyzései: a márciusi szállítású termény ára 105 ezer forint/tonna, a májusi 103 ezer forint/tonna volt. Az AKI PÁIR adatai szerint a magyarországi fizikai piacokon 114 ezer forint/tonna áron lehetett beszerezni a repcemagot 2014 januárjában, 21 százalékkal alacsonyabb áron, mint egy évvel korábban.

A részletekért kattintson **IDE**.

A gabonafélék és az olajnövények termelői ára Magyarországon

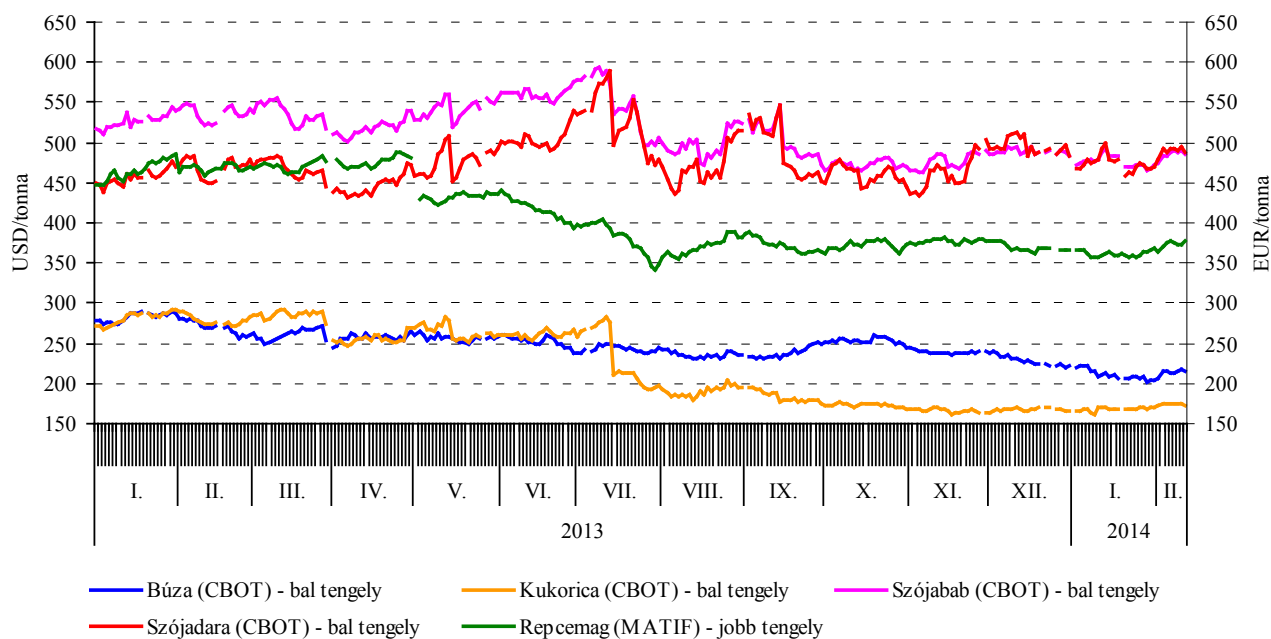
HUF/tonna

Megnevezés	2013. január	2013. december	2014. január	2014. január/ 2013. január (százalék)	2014. január/ 2013. december (százalék)
Étkezési búza	68 159	49 393	52 518	77,1	106,3
Takarmánybúza	66 250	43 927	47 865	72,3	109,0
Takarmánykukorica	63 997	42 806	44 358	69,3	103,6
Napraforgómag	136 720	93 121	97 435	71,3	104,6
Repcemag	144 726	110 522	113 647	78,5	102,8

Forrás: AKI PÁIR

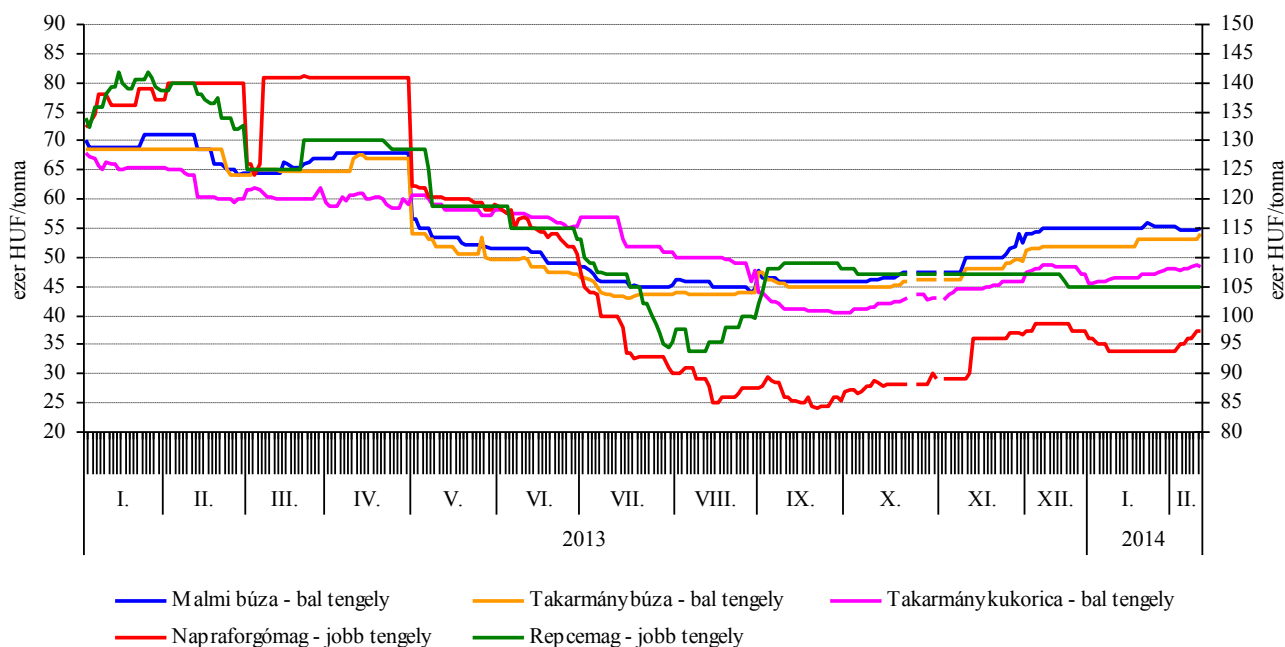
GABONA ÉS OLAJNÖVÉNY

A főbb termények legközelebbi határidőre szóló jegyzései a chicagói és a párizsi árutőzsdén (2013-2014)

Forrás: CME Group, MATIF

A főbb termények legközelebbi határidőre szóló jegyzései a Budapesti Értéktőzsdén (2013-2014)

Forrás: BÉT

Az Európai Bizottság előrejelzése szerint az EU sertéshústermelése nem változik lényegesen a tavalyi évihez képest, 22,3 millió tonna körül várható 2014-ben. A sertéshúsexport kismértékű csökkenésére lehet számítani az idén, míg a sertéshúsimport mennyisége 10 százalékkal emelkedhet.

Az Európai Unióban az „E” kereskedelmi osztályba tartozó sertés vágóhídi belépési ára 1,64 euró/kilogramm hasított hideg súly volt 2014 januárjában, 3,5 százalékkal csökkent az egy évvel korábbihoz viszonyítva.

A frankfurti árutőzsdén a sertés februári határidőre vonatkozó jegyzése enyhén emelkedett, ugyanakkor a márciusi és az áprilisi határidőre szóló kötési ára csökkent február közepén.

Az uniós sertéspiac szempontjából meghatározó németországi szerződéses ár 1,3 százalékkal, a Danish Crown felvásárlási ára 2,8 százalékkal csökkent 2014. 8. hetében az előző hetihez képest.

A KSH adatai szerint 2,935 millió sertést tartottak Magyarországon 2013. december 1-jén, 1,8 százalékkal kevesebbet, mint egy évvel korábban. Magyarország élősertés-kivitele 11 százalékkal haladta meg 2013. január-november között a 2012 azonos időszakában külfiacon eladott mennyiséget. Az élősertés-behozatal az előző évi mennyiségtől 2 százalékkal maradt el. A nemzetközi piacon 3,3 százalékkal több sertéshúst értékesítettünk, a sertéshúsimport volumene pedig 1 százalékkal nőtt.

Az AKI PÁIR adatai alapján a vágósertés termelői ára 463,91 forint/kg hasított súly volt 2014 januárjában, ami 3 százalékos csökkenést jelent a múlt év azonos hónapjához képest. A részletekért kattintson **IDE**.

Az Európai Bizottság az EU baromfihús-termelését 12,7 millió tonnára prognosztizálta 2014-re. Az egész csirke uniós átlagára 191,8 euró/100 kg volt 2014 januárjában. Ez 2 százalékkal maradt el az előző év hasonló időszakának az árszintjétől.

A KSH tájékoztatása szerint Magyarországon a tyúkok száma 29 millió volt 2013. december elsején, 1,5 millióval kevesebb az egy évvel ezelőttinél. A 12,5 milliós tojóállomány a 2012. decemberinél 4 százalékkal volt nagyobb. Magyarország baromfihúsimportja 53 ezer tonna volt 2013 első tizenegy hónapjában, ami 13 százalékkal múlta felül az előző év azonos időszakában beszállított mennyiséget. A baromfihúsexport 7 százalékkal 191 ezer tonnára nőtt a megfigyelt időszakban.

Az AKI PÁIR adatai alapján a vágócsirke termelői ára 277,78 forint/kg volt 2014 januárjában, 7 százalékkal csökkent az egy évvel korábbihoz képest. A részletekért kattintson **IDE**.

Magyarországon az étkezési tojás (M+L) csomagolóhelyi értékesítési ára 20,7 forint/db volt 2014 januárjában, ami 15 százalékos csökkenést jelent az előző év hasonló időszakához viszonyítva.

Az Európai Bizottság előrejelzése szerint az EU marhahústermelése 7,64 millió tonna körül alakul az idén. Az EU-ban a fiatal bika „R3” kereskedelmi osztály vágóhídi belépési ára 4 százalékkal, a tehén „O3” ára 9,4 százalékkal esett vissza januárban az egy évvel korábbihoz képest.

A KSH tájékoztatása alapján 2013. december 1-jén 772 ezer szarvasmarhát számláltak Magyarországon, 1,6 százalékkal többet, mint egy esztendővel ezelőtt. Magyarország élőmarha-exportja 21 százalékkal, élőmarha-importja 25 százalékkal, marhahúsexportja 6 százalékkal, marhahúsimportja pedig 8 százalékkal csökkent 2013 első tizenegy hónapjában az előző év hasonló időszakához viszonyítva.

Az AKI PÁIR adatai szerint a fiatal bika termelői ára 4 százalékkal, a vágótehén ára 19 százalékkal, a vágóüsző 21 százalékkal volt alacsonyabb januárban, mint 2013 első hónapjában.

A vágóállatok termelői ára Magyarországon

Megnevezés	Mértékegység	2013. január	2013. december	2014. január	2014. január/ 2013. január (százalék)	2014. január/ 2013. december (százalék)
Vágósertés	HUF/kg hasított súly	479	484	464	96,9	95,9
Vágómarha	HUF/kg hasított súly	680	571	563	82,7	98,6
Vágócsirke	HUF/kg élősúly	296	276	278	93,9	100,7
Vágópulyka	HUF/kg élősúly	386	...	396	102,5	...
Vágóbárány	HUF/kg élősúly	750	899	756	100,7	84,1

... adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

Forrás: AKI PÁIR

Az AKI PÁIR adatai szerint Magyarországon a nyers-tej termelői átlagára 107,70 forint/kg volt 2014 januárjában, ami 17 százalékos emelkedést jelent az előző év azonos hónapjához képest. A nyerstej felvásárlása 2 százalékkal csökkent ugyanebben az összehasonlításban.

Az olaszországi Veronában a nyerstej azonnali (spot) piaci ára a 2013. 48. és 2014. 7. hét között 15 százalékkal csökkent, míg Hollandiában a 2013. 48. és 2014. 1. hét közötti időszak 26 százalékos visszaesését követően nem változott jelentősen. Magyarországon a nyerstej kiviteli ára 125,31 forint/kg volt januárban, az egy évvel korábbihoz képest 20 százalékkal emelkedett, és 16 százalékkal haladta meg a belpiaci árat. A termelők és a kereskedők nyerstejkivitele 12 százalékkal nőtt, míg a feldolgozóké 10 százalékkal csökkent, így a teljes nyerstej exportja összességében 4 százalékkal emelkedett a vizsgált időszakban.

Hollandiában a nyerstej azonnali (spot) piaci ára áfával és szállítási költséggel 38 euró/100 kg volt a 7. héten. Az olaszországi Veronában a nyerstej azonnali (spot) piaci ára február 17-én áfa és szállítási költség nélkül 44,5 euró/100 kg, Lodi városában február 10-én áfa és szállítási költség nélkül, 60 napos fizetési határidővel 44,75 euró/100 kg volt.

A németországi Élelmiszer-gazdasági Kutató Központ (*ife*) havi rendszerességgel közzéteszi a nyerstej alapanyagértékét 4,0 százalék zsír és 3,4 százalék fehérje beltartalomra vonatkozóan. Az alapanyagérték tükrözi a nyerstej összetevőinek (zsír, fehérje) árát, amelyet a hannoveri és a kempteni árutőzsde vaj és sovány tejpor jegyzései alapján határoznak meg. Januárban a zsírárték 2 százalékkal csökkent, a fehérjeérték nem változott, így az alapanyagérték összességében 1 százalékkal mérséklődött egy hónap alatt.

Az *ife* előzetes adatai szerint a tejfelvásárlás az EU-27-ben 141,6 millió tonna (EU-28 142,1 millió

tonna) volt 2013-ban, ami 1 százalékos növekedést jelent a 2012. évi mennyiséghez viszonyítva. Az EU-28 tejfelvásárlása 2014-ben előreláthatóan 145 millió tonna körül alakul, 2 százalékkal nő a 2013. évihez képest.

Szakértők szerint a nyerstej ára várhatóan 2014 májusáig magas szinten marad. A világpiacon a tejtermékek alakulása hatást gyakorol az uniós árakra: a sovány tejpor és a sajt ára magas szinten marad májusig, míg a vajnál a túlkínálat miatt csökkenés várható.

Az Európai Bizottság középtávú prognózisa alapján az EU tehéntejtermelése 2023-ra elérheti a 157,3 millió tonnát, ami 5 százalékkal több a 2012. évi kibocsátásnál. Az EU-15-ben a tehéntej termelése várhatóan 7 százalékkal 132,1 millió tonnára emelkedik, az EU-13-ban pedig 25,2 millió tonnán stagnál. A következő évtized elején a tejtermelés növekedési üteme lelassul. A takarmányárak csökkenése és a nyerstej árának emelkedése ellenére a tejtermelés árbevétele mérséklődhet 2023-ra az egyéb működési költségek, különösen az energiaköltségek növekedése miatt. A részletekért tekintson **IDE**.

Az EU-ban a tejkvóta 2015. április 1-jei megszüntetése után a tej felvásárlásának az erőteljes bővülését várják azokban az országokban (Lengyelország, Hollandia, Dánia, Németország, Ausztria és Ciprus), ahol a tejkvóta visszafogta a kibocsátás növekedésének az ütemét. A tej felvásárlásának csökkenésére Magyarországon, Horvátországban, Romániában, Bulgáriában, Szlovéniában, Finnországban, Szlovákiában, Görögországban és Csehországban számítanak az elemzők. Hollandiában a nitrátdirektíva feltételeinek teljesítése korlátozhatja a tejtermelés bővülését. Írországon az üvegházhatású gázok és az ammónia kibocsátásának az emelkedése mérsékelheti a tejtermelés növekedését.

A nyerstej termelői átlagára, a nyerstej kiviteli ára Magyarországon, valamint a nyerstej azonnali ára Olaszországban

Megnevezés	2013. január	2013. december	2014. január	HUF/kg	
				2014. január/ 2013. január (százalék)	2014. január/ 2013. december (százalék)
Nyerstej termelői átlagára Magyarországon	92,14	105,99	107,70	116,9	101,6
Nyerstej kiviteli ára Magyarországon	104,11	126,58	125,31	120,4	99,0
Azonnali (spot) piaci ár Verona	118,58	152,16	141,86	119,6	93,2
Azonnali (spot) piaci ár Lodi	118,95	145,78	139,09	116,9	95,4

Megjegyzés: átszámítva az MNB hivatalos középárfolyamán.

Forrás: AKI PÁIR, CCIAA di Verona, CCIAA di Lodi

A **Budapesti Nagybani Piac**on a belföldi fejes saláta leggyakoribb termelői ára 167 forint/darab volt a 7. héten, ami 16 százalékkal alacsonyabb az előző év azonos időszakához képest. Az olaszországi fejes salátát 140 forint/darab körüli áron kínálták ugyanezen a héten. A Lollo típusból (220 forint/darab) és a jégsalátából (263 forint/darab) csak import szerepelt a felhozatalban.

A hazai tárolási karalábét 100 forint/kg, a termesztőberendezésből származót 110 forint/darab áron értékesítették. Emellett Olaszországból beszállított karalábét is lehetett kapni a 7. héten 110 forint/darab leggyakoribb áron.

A belpiaci hónapos retek magasabb áron (100 forint/csomó) kínálták a 7. héten, mint az olaszországit (90 forint/csomó).

A hazai tárolási zellert 180 forintért értékesítették kilogrammos, 110 forintért pedig darabos kiszerelemben a 7. héten. A zöldségfélék választékában a hollandiai gumós zeller is jelen volt, darabonként 165 forintért.

A részletesebb árak megtekintéséért kattintson **IDE**.

A Világ Alma és Körte Szövetségének (*WAPA*) becslése szerint Magyarországon 21 százalékkal kevesebb almát takarítottak be 2013-ban, mint egy évvel korábban. A Budapesti Nagybani Piacon ugyanakkor a belföldi termesztésű alma átlagára 153 forint/kg volt a 7. héten, szemben a tavalyi év azonos hetében mért 168 forint/kg átlaggal. Legmagasabb áron, kilogrammonként 190 forintért a Starkingot, legalacsonyabb áron, 120 forintért a Jonathan fajtát kínálták.

Magyarország **körtetermése** az 1990-es években még 60 ezer tonna körül alakult, ugyanakkor napjainkra jelentősen csökkent a kibocsátás. A 2013. évi körte-termés 23-24 ezer tonnára tehető. A körte fagyérzékeny, vízigényes növény, ezért a közeljövőben kívánatos lenne az öntözött területek arányának a növelése.

A Magyarországon termelt körtét elsősorban a belpiacon értékesítik. A *KSH* adatai szerint a friss fogyasztásra szánt körte felvásárlása 93 százalékkal 2,37 ezer tonnára nőtt, miközben a felvásárlási ára 20 százalékkal volt alacsonyabb (96 forint/kg) 2013-ban az előző évihez képest. Az ipari célú körte felvásárlása ugyanakkor 43 százalékkal 1,40 ezer tonnára esett vissza, felvásárlási ára pedig 17 százalékkal 50 forint/kg-ra csökkent.

Magyarország az előző években nettó importőr volt körtéből, ugyanakkor 2013-ban nettó exportőrré vált. A *KSH* adatai szerint az étkezési friss körte behozatala 37 százalékkal 961 tonnára csökkent 2013. január-november között 2012 azonos időszakához viszonyítva. A friss körte kivitele 1,95 ezer tonna volt 2013 első tizenegy hónapjában, azaz a négyszeresére nőtt egy év alatt. A legtöbb körtét az elmúlt években Finnországba exportáltuk, ahova 2013 első tizenegy hónapjában nem történt kiszállítás. Ennek oka, hogy a földrajzi közelség miatt a körte legnagyobb részét az ausztriai piacon helyezték el.

Az *AKI PÁIR* adatai szerint a Budapesti Nagybani Piacon a belföldi körte termelői ára 3 százalékkal volt alacsonyabb 2013. július és december között, mint egy évvel korábban: a Vilmos körte termelői ára 2,5 százalékkal emelkedett, míg a többi fajtáé átlagosan 7,5 százalékkal csökkent. Az idei év első 7 hetében 1 százalékkal maradt el (343 forint/kg) a körte termelői ára az egy esztendővel korábbi árszinttől.

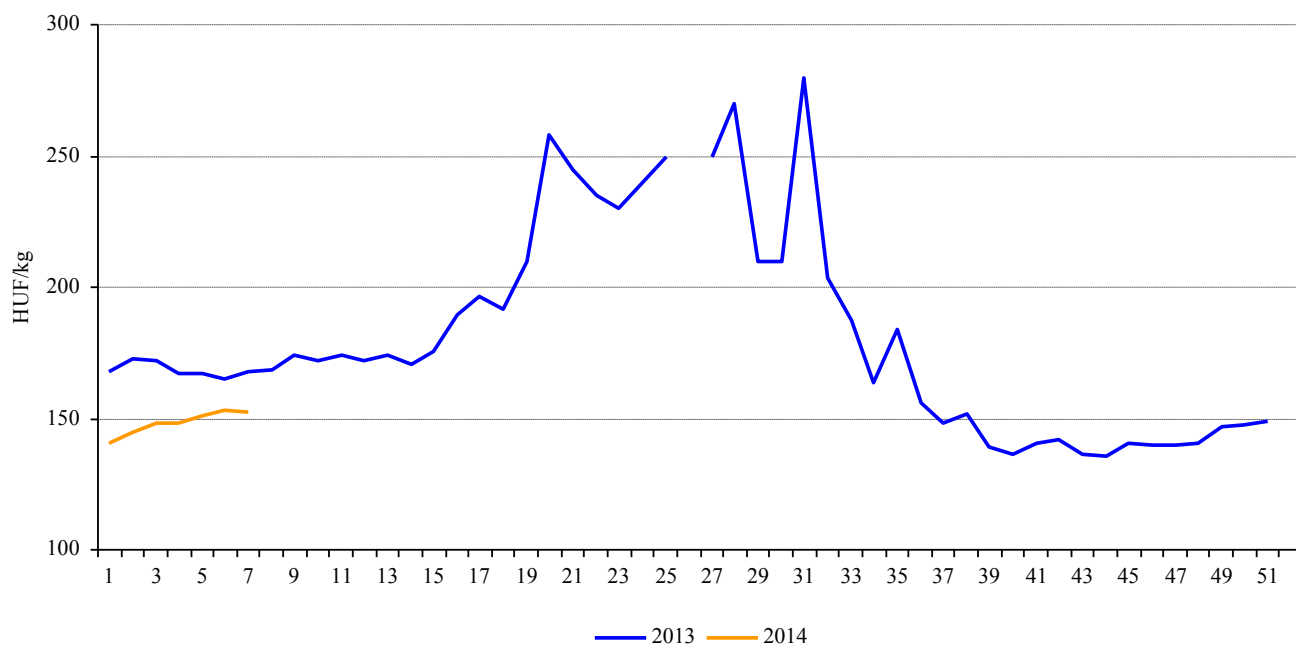
A Budapesti Nagybani Piacon – a belföldi körte mellett – egész évben jelen van az import termék is. A bőségesebb kínálat miatt a 2013. évi betakarítási időnyben az olaszországi termék ára elmaradt a magyarországi körte árától. A belföldi tárolási körte kifutásával, az argentinai körte várhatóan magas áron jelenik meg az ideai kínálatban.

Néhány belföldi zöldségféle és gyümölcs leggyakoribb bruttó termelői ára a Budapesti Nagybani Piacon

Megnevezés	2013. 1-7. hét.	2014. 1-7. hét.	2014. 1-7. hét/ 2013. 1-7. hét (százalék)
Burgonya	125	118	94,1
Vöröshagyma	87	111	127,7
Fejes káposzta	79	60	76,1
Sárgarépa	96	85	88,4
Petrezselyemgyökér	318	428	134,4
Alma	168	149	88,5

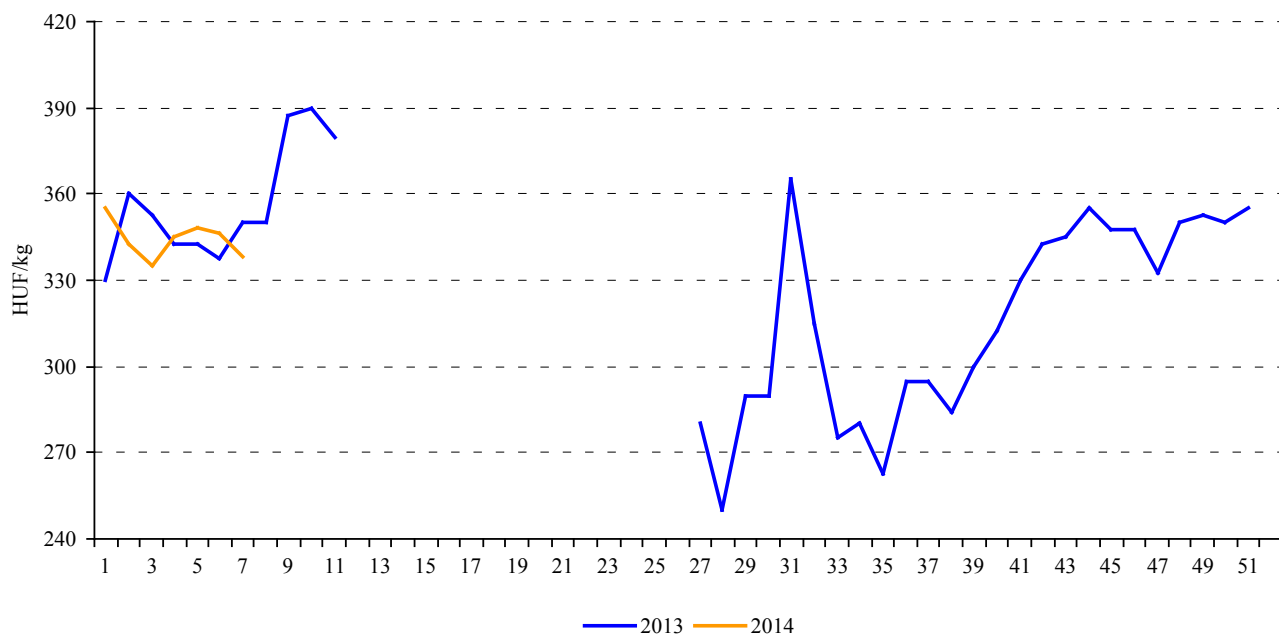
Forrás: AKI PÁIR

A belföldi alma leggyakoribb bruttó termelői ára a Budapesti Nagyban Piacon

Forrás: AKI PÁIR

A belföldi körte leggyakoribb bruttó termelői ára a Budapesti Nagyban Piacon

Forrás: AKI PÁIR

A mezőgazdasági és élelmiszer-ipari termékek kivételének értéke 7438 millió euró, behozatalának értéke 4175 millió euró volt 2013. január-novemberi időszakában. Az export értéke 52 millió euróval (-1 százalék) alacsonyabb, az importé 96 millió euróval (+2 százalék) magasabb, mint 2012. január-novemberi időszakában. Az agár-külkereskedelem 3262 millió eurós aktívuma, 148 millióval (-4 százalék) kevesebb, mint a bázisidőszakban.

Agrárexportunk erősen koncentrált. Az öt legnagyobb értékű termék – a kukorica; a búza; az állati takarmány; a baromfi-hús; a napraforgó-olaj – a teljes exportérték 33 százalékát adta 2013 vizsgált időszakában. Az importunk kevésbé koncentrált. Az 5 legnagyobb értékű importtermék – a sertéshús; szójababolaj pogácsa; az étrend kiegészítők, élelmiszer alapanyagok, élelmiszer adalékanyagok; a csokoládé; a sajt – aránya a teljes agrárimportból 23 százalékot tett ki.

2013 első tizenegy hónapjában a kukorica exportértéke volt a legmagasabb, annak ellenére, hogy az egy

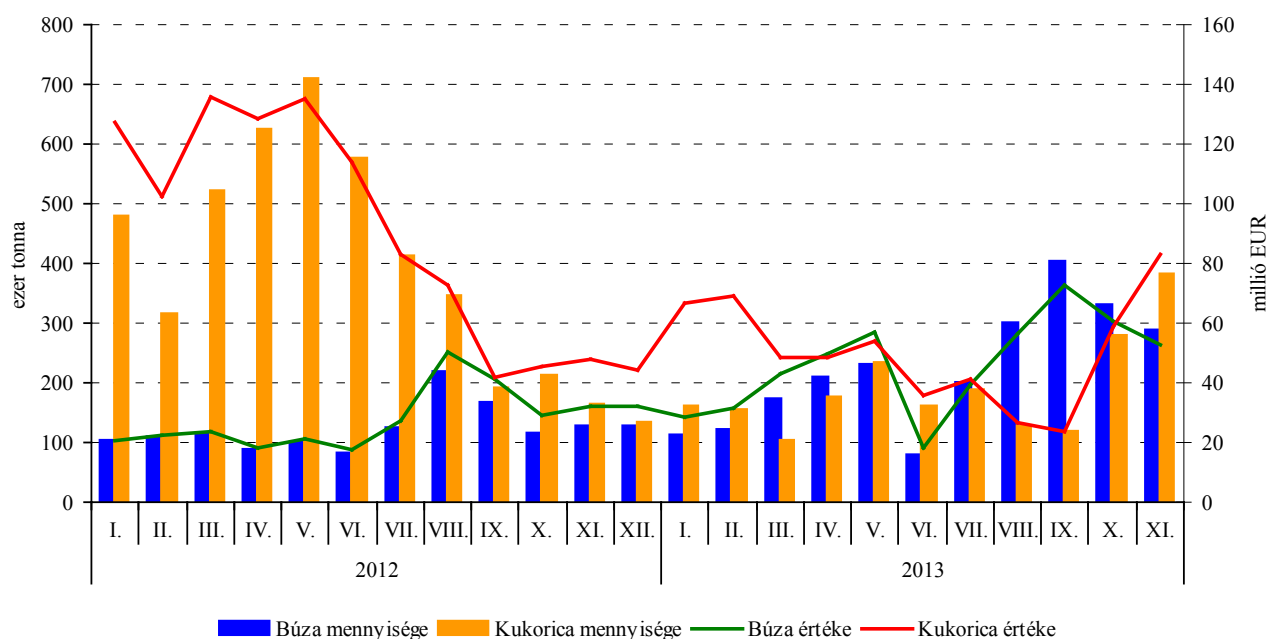
évvél ezelőtti érték felére zuhant. Ez azzal magyarázható, hogy az exportvolumen mindössze 2 millió tonna volt, míg 2012 első tizenegy hónapjában meghaladta a 4,5 millió tonnát. A második legnagyobb exportértéket elérő termék, a búza kivitt mennyisége viszont csaknem kétszeresére nőtt az egy évvel korábbihoz viszonyítva, közel 2,5 millió tonnát szállítottunk külföldre a vizsgált időszakban. Az elkészített állati takarmány, ezen belül elsősorban a hobbi állateledel exportértéke 2013-ban tovább emelkedett, 16 százalékkal magasabb, mint a bázisidőszakban. A repce- és a napraforgómag kivitele volumenben és értékben egyaránt visszaesett, ugyanakkor jelentősen emelkedett a repce- és a napraforgóolaj exportja. A baromfi-hús exportjának évek óta tartó bővülése 2013-ban is folytatódott, ellenben a sertéshús exportunk stagnál. Az élő sertés kivitele ugyanakkor erősödött, az egy évvel korábbi 60 ezer tonnáról 66 ezer tonnára nőtt.

Az élelmiszer-gazdaság külkereskedelmének alakulása

Megnevezés	Export			Import		
	2012. január- november (millió EUR)	2013. január- november (millió EUR)	változás (százalék)	2012. január- november (millió EUR)	2013. január- november (millió EUR)	változás (százalék)
I. áruosztály: Élő állatok, állati termékek	1 621	1 686	104,0	983	991	100,8
ebből: élő sertés	96	110	114,6	73	78	106,5
sertéshús	310	307	99,0	302	274	90,9
baromfi-hús	454	460	101,5	42	59	142,3
tej	141	168	118,7	60	53	88,5
II. áruosztály: Növényi termékek	2 705	2 196	81,2	855	932	109,0
ebből: búza	304	510	167,9	17	19	114,4
kukorica	1 034	556	53,8	67	77	116,0
repce	272	163	60,0	57	69	121,4
napraforgó	318	214	67,4	61	94	154,7
III. áruosztály: Állati és növényi zsir és olaj; ezek bontási terméke; elkészített ételzsír; állati és növényi eredetű viasz	477	534	112,0	201	211	105,0
ebből: napraforgó olaj	407	443	109,0	16	28	171,1
margarin	9	9	99,0	57	58	101,5
IV. áruosztály: Élelmiszer-készítmények; italok, alkoholtartalmú folyadékok és ecet; dohány és elkészített dohánypótlók	2 687	3 022	112,5	2 041	2 041	100,0
ebből: cukor	212	126	59,5	197	129	65,3
csokoládé	81	131	161,1	145	164	113,1
állati takarmány	436	505	115,7	125	127	101,4
Összesen	7 490	7 438	99,3	4 079	4 175	102,4

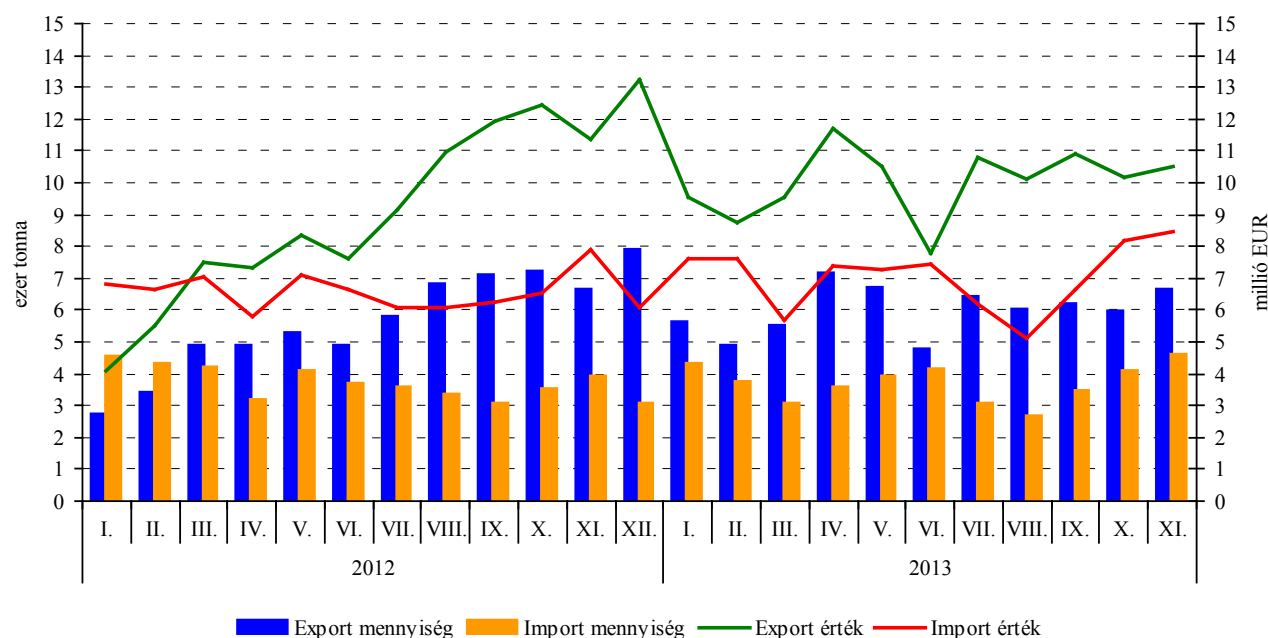
Forrás: KSH adatok alapján AKI Statisztikai Osztály összeállítása

A búza és a kukorica exportjának havi alakulása

Forrás: KSH adatok alapján AKI Statisztikai Osztály összeállítása

Az élő sertés külkereskedelmi forgalmának havi alakulása

Forrás: KSH adatok alapján AKI Statisztikai Osztály összeállítása

A magyar mezőgazdaság műszaki háttere folyamatosan bővült az utóbbi évek során, ennek ellenére a beruházások elmaradtak a szükségletektől. A mezőgazdasági célú gépállomány nagyságáról és kapacitásáról a 2005. és a 2013. évi gazdaságszerkezeti összeírás tájékoztat. A KSH legfrissebb adatai szerint a legtöbb géptípus száma csökkent a 2005. évi felméréshez képest, azonban az átlagos és teljes kapacitásuk számottevően magasabb, mint 2005-ben. A traktorok száma 6, a kombajnoké 11, a tehergépkocsik száma 2 százalékkal csökkent 2005. óta. A traktorok (összesen 120 ezer darab) közül elsősorban a kisebb teljesítményűek használata szorult vissza, a gazdaságok inkább nagyobb vonóerejű gépeket vásároltak.

Az új mezőgazdasági gépek vásárlására fordított összeg 2013-ban 103,7 milliárd forint volt, amely 10 százalékkal haladta meg az előző évi értéket. Az erőgép beruházások értékének 60 százalékát a traktorok adták. Ez 1975 darab traktor beszerzését jelentette 2013-ban, egy évvel korábban körülbelül ugyanennyit, 1995 darabot értékesítettek. A gabonakombajnokból 14 százalékkal nőtt az eladás, 2012-ben 239 darabot, 2013-ban pedig 272 gabonakombajnt adtak

el a hazai kereskedők. A gabonakombajnoknál a nagyobb teljesítményű gépek irányába mozdult a piac. A magajáró rakodók értékesítését tekintve az élénkülés folytatódott. Teleszkópos rakodókból 220 darab került a magyar gazdálkodókhoz.

Míg a traktor- és kombajnpiacot néhány meghatározó, jelentős piaci részesedéssel rendelkező gyártó cég uralja, addig a talajművelő-, vetőgépek, permetezők, műtrágyaszórók esetében inkább sok, egyenként kisebb piaci részesedéssel bíró szereplő található.

A munkagépeken belül a legtöbb gépet évről-évre a talajművelőgépek közül vásárolják a magyar gazdaságok. A talajművelőgépek szegmensében széles hazai típusválaszték jellemző.

Az előző évihez képest jelentős növekedést mutat az értékesített szálastakarmány betakarítók és a növényvédő gépek száma. Új szálastakarmány betakarítók közül 56 százalékkal többet értékesítettek növényvédő gépekből pedig 42 százalékos növekedés mutatkozott 2012. évhez képest.

Az új vető- és ültetőgépekből 999 darabot értékesítettek a forgalmazók, 15 százalékkal többet, mint egy évvel korábban.

Főbb mezőgazdasági gépek értékesítése Magyarországon^{a)}

Megnevezés	2011. év (darab)	2012. év (darab)	2013. év ^{b)} (darab)	2013. év/ 2012. év (százalék)
Kerekes traktorok	1 917	1 995	1 975	99,0
Gabonakombajnok	176	239	272	113,8
Önjáró rakodók	265	222	315	141,9
Szárzúzók	366	488	465	95,3
Ágyekék és váltvaforogató ekék	423	474	447	94,3
Tárcsás talajművelők	507	497	567	114,1
Magágykészítők, kombinátorok, kompaktorok	334	456	493	108,1
Hagyományos sorvető gépek (mech. és pneum. gabonavetőgépek)	179	218	257	117,9
Szemenkénti vetőgépek, kukoricavető gépek	297	468	529	113,0
Szilárdműtrágya szórógépek	651	818	879	107,5
Szántóföldi permetezőgépek	398	449	501	111,6
Kukoricacsőtörő adapter	159	225	195	86,7
Napraforgó betakarító adapter	121	163	181	111,0
Fűkaszák	522	474	619	130,6
Hengeres bálázók	262	238	271	113,9

^{a)} Használtgép értékesítés, viszonteladás és külföldi – EU-s és EU-n kívüli – eladás nélkül.

^{b)} Előzetes adat.

Forrás: AKI ASIR

MEZŐGAZDASÁGI KIBOCSÁTÁS

A Mezőgazdasági Számlarendszer (MSzR) előzetes eredményei alapján, 2013-ban a mezőgazdaság teljes kibocsátásának folyó alapáron számított értéke 4 százalékkal meghaladta a 2012. évi eredményt. A mezőgazdaság teljes kibocsátásának volumene a 2012. évi 10 százalékos visszaesés után, 2013-ban 12 százalékkal emelkedett. A mezőgazdasági termelés volumennövekedését a csökkenő termelői árak kísérték. A termelés költségei a kibocsátásnál kevésbé emelkedtek, így a bruttó hozzáadott érték 7,5 százalékkal, a mezőgazdasági tevékenységből származó nettó vállalkozói jövedelem pedig 13 százalékkal magasabb, mint 2012-ben.

Az egy teljes munkaidős dolgozóra számított mezőgazdasági tevékenységből származó reáljövedelem 2013-ban 6 százalékkal meghaladta az előző évit.

A növényi termékek kibocsátásának volumene 23 százalékkal nőtt. Ezen belül a gabonafélék volumene 33 százalékkal emelkedett az előző évinél magasabb hozamoknak köszönhetően. Kukoricából 6,7 millió tonna várható, amely 41 százalékkal több a 2012. évinél, de 7 százalékkal elmarad a 2008-2012. évek átlagától. Búzából összesen 5,1 millió tonnát takarítottak be 2013-ban, amely 28 százalékkal több a 2012. évinél,

és 17 százalékkal meghaladja az elmúlt öt év átlagát is. Az egyéb gabonaféle termésmennyisége is elérte vagy meghaladta a 2012. évit. A napraforgó termésmennyisége 12 százalékkal nagyobb az előző évinél, repceből a 2012. évi igen alacsony terméshez képest 27 százalékkal több termelt 2013-ban. A zöldségfélék volumene 12 százalékkal nőtt, de a burgonya volumene csaknem 20 százalékkal kevesebb. A gyümölcsstermés összességében emelkedett, annak ellenére, hogy az almatermés 15 százalékkal elmaradt a 2012. évitől. Almából 553 ezer tonnát szedtek le 2013-ban, amely átlagos termésnek felel meg. Szőlőből 40 százalékkal többet szüreteltek 2013-ban, mint egy évvel korábban.

Az élő állatok és állati termékek termelésének volumene 3 százalékkal csökkent, amelyet az előző évinél magasabb termelői árak ellensúlyoztak. A főbb ágazatokban rendre volumencsökkenés történt, melynek mértéke a szarvasmarha esetében 4, a sertés és a baromfi esetében 2, illetve 3 százalékos volt.

A növénytermelés és az állattenyésztés kibocsátásának aránya az előzetes kalkulációk alapján 63,4-36,6 százalék 2013-ban. Az állattenyésztés aránya csökkent 2013-ban, elsősorban a növénytermesztés erős volumenemelkedésének következményeként.

A mezőgazdasági termelés eredményei 2013-ban

Megnevezés	Volumen index		Érték index	
	2012/2011	2013/2012 ^{a)}	2012/2011	2013/2012 ^{a)}
Gabonafélék (vetőmaggal)	76,0	132,5	91,3	107,1
Ipari növények (hüvelyesekkel)	89,8	114,0	105,6	90,8
Takarmánynövények	85,5	107,9	87,5	86,4
Kertészeti termékek (zöldség, ültetvény, virág)	89,1	109,0	97,7	117,2
Burgonya (vetőgumóval együtt)	91,1	80,9	84,0	127,0
Szőlő, gyümölcs	112,8	129,4	114,4	118,9
Bor	93,6	120,0	88,7	131,7
Egyéb növényi termékek	72,6	116,9	81,7	115,9
Növénytermesztési és kertészeti termékek együtt	84,1	122,9	96,1	106,2
Állatok	100,2	97,4	108,2	100,1
Állati termékek	100,5	97,6	107,9	102,2
Élő állatok és állati termékek együtt	100,3	97,4	108,1	100,8
Mezőgazdasági termékek összesen	89,8	113,2	100,3	104,2
Mezőgazdasági szolgáltatások	92,5	103,0	95,6	107,1
Nem mezőgazdasági másodlagos tevékenység	103,5	100,0	112,6	100,0
Mezőgazdasági kibocsátás összesen	90,2	112,4	100,3	104,2
Folyó termelő-felhasználás	96,8	101,6	105,0	102,5

^{a)} Előzetes adatok.

Forrás: AKI Statisztikai Osztály

A közvetlenül mezőgazdasági termelők részére értékesített műtrágya mennyisége 1454 ezer tonna, értéke 134 milliárd forint volt 2013-ban. Az értékesített mennyiség 15 százalékkal, az érték 10 százalékkal emelkedett a 2012. évihez képest.

A mezőgazdasági termelők által 2013-ban vásárolt műtrágya nitrogén-foszfor-kálium (NPK) hatóanyag tartalma 498 ezer tonna volt, 14 százalékkal több, mint egy évvel korábban. A nitrogén hatóanyag tartalom 11, a foszfor 27 százalékkal, a kálium hatóanyag tartalma 17 százalékkal haladta meg az egy évvel korábbi szintet. Az NPK hatóanyag megoszlása 2013-ban 69:15:16, némileg csökkent a nitrogén túlsúlya 2012-höz képest, amikor 71:13:15 volt ez az arány.

Természetes súlyban vizsgálva, a közvetlenül mezőgazdasági termelőknek értékesített 1454 ezer tonna műtrágyából 1098 ezer tonna egykomponensű, 356 ezer tonna pedig összetett műtrágya volt. Az egykomponensű, illetve az összetett műtrágyák aránya 76:24 volt, azonos az egy évvel korábbival. Egyszerű nitrogén műtrágyából 1098 ezer, kálium műtrágyából pedig 42 ezer tonna fogyott 2013-ban. A jelentések alapján az egykomponensű foszfor műtrágya értékesített mennyisége 3,3 ezer tonna volt ebben az időszakban, mindössze kétharmada az egy évvel korábbinak. Az egyszerű nitrogén műtrágya mennyisége 16 százalékkal, az egykomponensű káliumé 26 százalékkal emelkedett. Az összetett műtrágya értékesítés 11 százalékkal nőtt.

A KSH adatai alapján a mezőgazdasági termelők árak csökkenésével szemben a ráfordítási árak nőttek. A mezőgazdasági termékek termelői ára 7,8 százalékkal csökkent 2013-ban. A növényi termékek termelői ára 13,7 százalékkal elmaradt az egy évvel korábbitól, míg az állatok és állati termékek ára 3,4 százalékkal

emelkedett. Az árcsökkenés különösen a gabonafélék és az ipari növények esetében volt erős, a gabonafélék termelői ára 19,7, az ipari növényeké 21,7 százalékkal esett éves szinten. Ugyanakkor a mezőgazdasági termeléshez szükséges ráfordítási árszint 2,1 százalékkal nőtt. A termeléshez közvetlenül használt termékek körében, a műtrágya ára 4,1 százalékkal alacsonyabb volt, mint 2012-ben. Csökkent a termeléshez felhasznált energia ára is 2,1 százalékkal, de a vetőmag ára 3,3 százalékkal, a növényvédő szerek ára pedig 3,0 százalékkal emelkedett a 2012. évi szinthez mérten.

Az összefoglaló készítésének időpontjában a műtrágya külkereskedelemtől rendelkezésre álló adatok alapján, 2013 első tizenegy hónapjában összesen 1378 ezer tonna műtrágyát importáltunk, amelyből 857 ezer tonna volt az egyszerű nitrogén, 19 ezer tonna a foszfor, 133 ezer tonna a kálium és 369 ezer tonna az összetett műtrágya. A teljes mennyiség 2012 első tizenegy hónapjához képest 39 százalékkal nőtt, ezen belül az egyszerű nitrogén műtrágya 68 százalékkal, az egyszerű kálium műtrágya mennyisége 16 százalékkal, az összetett műtrágya 9 százalékkal emelkedett, de az egyszerű foszfor műtrágya 31 százalékkal kevesebb volt. Az import átlagár alacsonyabb volt, mint egy évvel korábban. Az egyszerű nitrogén műtrágyák importára 24 százalékkal, az egyszerű foszforé 23, az egyszerű káliumé 10 százalékkal, az összetett műtrágyák import átlagára pedig 6 százalékkal csökkent.

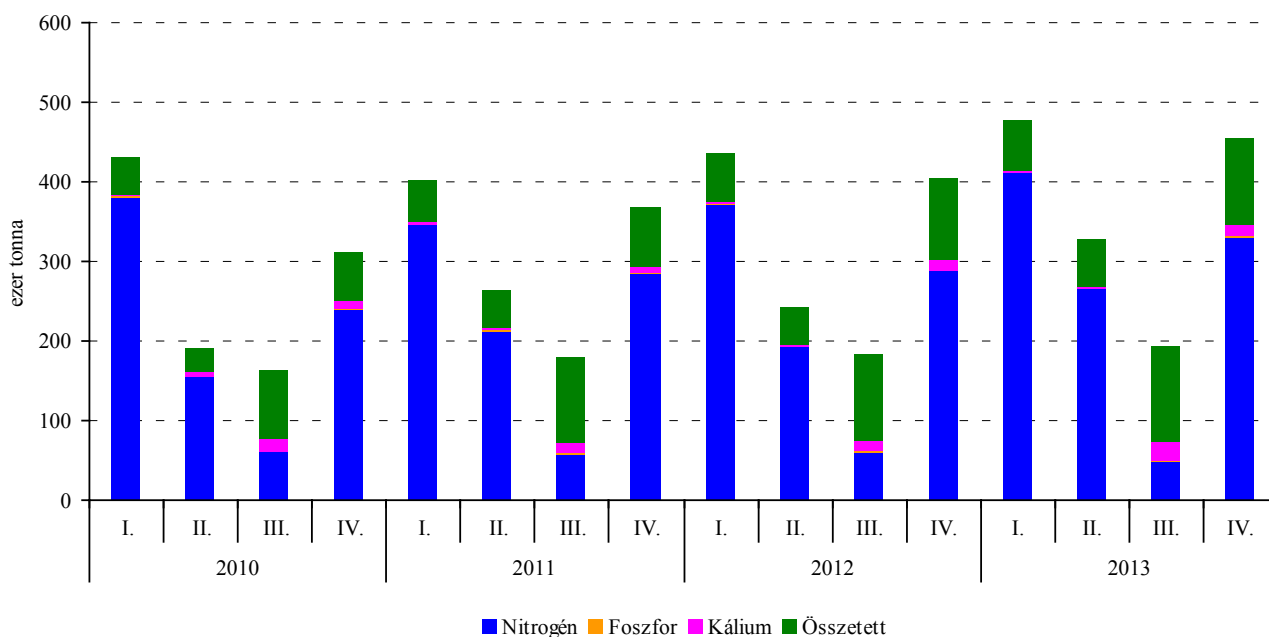
A műtrágyaexport 2013 első tizenegy hónapjában összesen 354 ezer tonna volt, amelynek 82 százaléka az egyszerű nitrogén, 4 százaléka az egyszerű kálium és 14 százaléka az összetett műtrágya. Az egyszerű nitrogén műtrágya export-átlagára 5 százalékkal, az összetett műtrágyáké átlagosan 7 százalékkal mérséklődött.

A műtrágya értékesítés alakulása Magyarországon

Megnevezés	2012. év		2013. év		2013. év/2012. év	
	természetes súlyban (tonna)	ezer HUF	természetes súlyban (tonna)	ezer HUF	mennyiség (százalék)	érték (százalék)
Egyszerű műtrágyák összesen	948 686	77 753	1 098 341	86 780	115,8	111,6
ebből: nitrogén	910 432	73 534	1 053 117	81 851	115,7	111,3
foszfor	4 899	349	3 274	284	66,8	81,5
kálium	33 355	3 871	41 951	4 644	125,8	120,0
Összetett műtrágyák összesen	319 656	44 302	355 913	47 711	111,3	107,7
NPK műtrágyák összesen	1 268 342	122 055	1 454 255	134 490	114,7	110,2

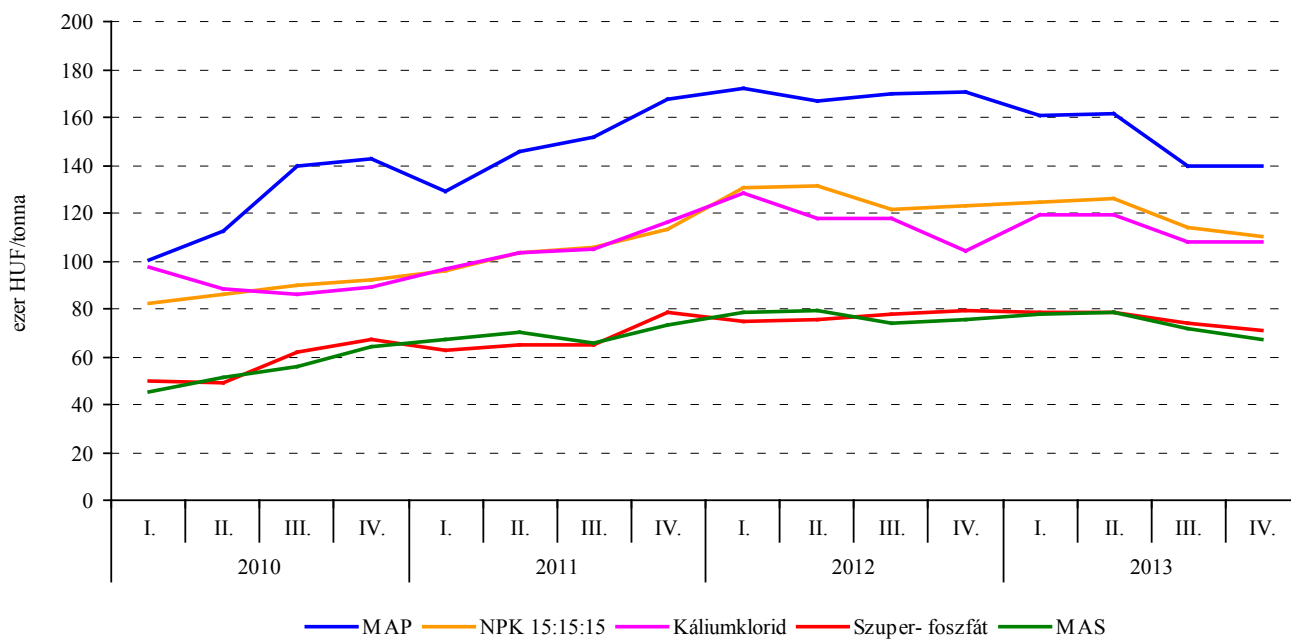
Forrás: AKI ASIR

A mezőgazdasági termelőknek értékesített műtrágya mennyisége

Forrás: AKI ASIR

Egyes műtrágyafélék árának alakulása negyedévenként

Forrás: AKI ASIR

